

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ И
ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА
Број: 612-00-00918/2017-06
14.07.2017. године
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
У КРАГУЈЕВЦУ

ПРИМЉЕНО:		06.10.17	
Орг. јед.	Број	Према	Знајност
01	11530		

На основу члана 14. став 1. тачка 7) и члана 16. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 76/05, 100/07, 97/08, 44/10, 93/12, 99/14, 45/15, 68/15) и члана 10. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС” број 106/06, 112/08, 70/11, 101/12 - I - 25, 101/12 - I - 26, 13/14), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној **14.07.2017.** године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
специјалистичких академских студија

Утврђује се да **ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**, са седиштем у Ул. Светозара Марковића бр. 69, Крагујевац, ПИБ: 101042779, Матични број: 07345496, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма: **Специјалистичке академске студије – специјалиста фармације** у оквиру поља Медицинске науке и области Фармацеутске науке и то за упис 48 (четрдесет и осам) студената у прву годину у седишту Установе.

О утврђеној акредитацији из става 1. ове одлуке Комисија за акредитацију и проверу квалитета издаје Уверење.

Образложење

Високошколска установа **ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**, са седиштем у Ул. Светозара Марковића бр. 69, Крагујевац, је дана 31.03.2017. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **Специјалистичке академске студије – специјалиста фармације** у оквиру поља Медицинске науке под бројем 612-00-00918/2017-06.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС” број 106/06, 112/08, 70/11, 101/12 - I - 25, 101/12 - I - 26, 13/14).

На основу чл. 6. и 7. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију и одредила рецензенте.

Извештај рецензента о извршеној анализи достављене документације са оценом, извештај поткомисије, који садржи и оцену и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Основни подаци о програму су:

1. **Назив студијског програма:** Специјалистичке академске студије – специјалиста фармације
2. **Образовно научно поље:** Медицинске науке
3. **Област:** Фармацеутске науке
4. **Назив дипломе:** Специјалиста фармације
5. **Да ли је у складу са листом звања НСВО:** ДА
6. **Трајање програма:** 1 година (У електронском обрасцу је приказан и трећи семестар студијског програма у коме је приказано 40 осталих часова, којих нема у курикулуму студијског програма.)
7. **Број ЕСПБ бодова:** 60
8. **Број студената који се уписује на прву годину:** 48
9. **Просечан број часова активне наставе недељно по години:** 47,00 (у електронском обрасцу стоји да је просечан број часова активне наставе недељно 47,00. што се не слаже са бројем часова активне наставе датим у курикулуму, где се рачуницом добија да је укупно часова активне наставе 660, а недељно 22.)
10. **Процент изборности на програму:** Програм садржи 6 обавезних и 3 изборна предмета, од чега студенти морају да положе 6 обавезних предмета, 2 изборна предмета, да обаве самостални истраживачки рад, стручну праксу и да одбране завршни рад.
11. **Број наставника на студијском програму:** 24
Број наставника са пуним радним временом у установи: 23
Број наставника са непуним радним временом: 1
12. **Број сарадника на студијском програму:** 18
Број сарадника са пуним радним временом у установи: 18
Број сарадника ангажованих по уговору: 0
13. **Просечно оптерећење наставника на програму:** 2,07 часова недељно.
14. **Просечно оптерећење сарадника на програму:** 2,33
15. **Просечно оптерећење наставника у установи:**
16. **Просечно оптерећење сарадника у установи:**
17. **Процент наставе коју држе наставници са пуним радним временом:** 95, 50%
18. **Број библиотечких јединица релевантних за студијски програм:** 120
19. **Број уџбеника:** 21
20. **Укупна бруто површина за извођење наставе:** 44475,91 м² (то је укупан простор, рачунајући и простор клиничких наставних база)

За прву акредитацију овог студијског програма под називом: Специјалистичке академске студије – специјалиста фармације Установа је доставила Одлуку Научно наставног већа Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу од 28.03.2017. године и Одлуку Сената Универзитета у Крагујевцу од 30.03.2017. Студијски програм садржи све законом предвиђене елементе и има предвиђен број ЕСПБ. Студијски програм траје једну годину и има укупно 60 ЕСПБ, што је јасно приказано у Табели 5.1.А. Програм садржи 6 обавезних и 3 изборна предмета, од чега

студенти морају да положе 6 обавезних предмета, 2 изборна предмета, да обаве самостални истраживачки рад, стручну праксу и да одбране завршни рад.

Студијски програм је конципиран тако да истовремено покрива технике и инструменте савременог маркетинга у здравству и принципе фармакоекономије и фармакоепидемиологије, али ова основна структура својим деловима није равномерно заступљена у концепцији сврхе, као и у дефинисању циљева студијског програма.

Сврха није довољно јасно формулисана и не одражава припадност студијског програма научној, тј. стручној области - фармацеутске науке. Структура програма је у складу са основним задацима и циљевима установе. Установа је дефинисала општи циљ истичући да ће се студенти упознати са основним принципима маркетинга, информационих технологија, управљања квалитетом, електронским пословањем и комуникацијама, иновативног бизниса и фармакоекономије. У дефинисању специфичних циљева акценат је стављен на област маркетинга у здравству. Наведене су опште и предметно специфичне способности које студенти стичу савладавањем овог програма.

Специјалистичке академске студије - специјалиста фармације организују се у оквиру једне академске године; имају укупно 2 семестара. Студије су организоване по семестрима, сви предмети су једносеместрални. Специјалистичке академске студије садрже 6 обавезних предмета

1. Технике и инструменти савременог маркетинга у здравству- 5 ЕСПБ
 2. Основе маркетинга у здравству- 5 ЕСПБ
 3. Здравствена економија са фармакоекономијом- 5 ЕСПБ
 4. Физиолошке основе регулаторних механизма и нутритивни заштитни процеси- 5 ЕСПБ
 5. Вештина комуникације у здравству- 5 ЕСПБ
 6. Класификациони системи у области лекова и фармакоепидемиологија- 5 ЕСПБ ;
- и 3 изборна предмета:

1. Физиологија спорта и дијететски суплементи- 6ЕСПБ,
2. Функционална храна, нутрацеутици- 6ЕСПБ,
3. ОТПЦ прозводи Биљни лекови Дијететски суплементи- 6ЕСПБ, од који студент бира један.

Програмом је такође предвиђена стручна пракса, као и самостални истраживачки рад и завршни рад. Опис сваког предмета студијског програма садржи податке као што су: назив предмета, тип предмета, семестар када се реализује, број ЕСПБ, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања, број часова активне наставе и др. У структури студијских програма правилно су заступљене различите групе предмета према препорученим процентима, и нема категорије Стручно-апликативних предмета што је у складу са степеном овог студијског програма.

Програм нуди најновија стручна знања. Програм је усаглашен са другим програмима на овој високошколској установи. Специјалистички академски студијски програм - специјалиста фармације Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу ВШУ је упоредила са следећим студијским програмима:

1. Studies at Kingston University London (Postgraduate study: Pharmaceutical Science with Management Studies): <http://www.kingston.ac.uk/postgraduate-course/pharmaceutical-science-msc/>
2. University of Aberdeen. Postgraduate study: Health Services Research- Master of Public Health: <https://www.abdn.ac.uk/study/postgraduate-taught/degree-programmes/909/master-of-public-health/>
3. Studies of the Faculty of Medicine, University of Rijeka. Postgraduate specialist study: Health Management: <http://www.medri.uniri.hr/hr/studenti/poslijediplomski-specijalisticki-studij/menadzment-u-zdravstvu.html>.

Од свих наведених програма предложени студијски програм има највише сличности са првим који је студије менаџмента увео у област фармацеутских наука. Остала два односе се на мастер студијске програме Менаџмент у здравству.

Услов за упис на овај студијски програм су завршене интегрисане академске студије из поља медицинских наука (300 ЕСПБ и више). Специјалистичке академске студије намењене су за дипломиране студенте интегрисаних академских студија из поља медицинских наука, специјалисте из различитих дисциплина, планере здравствене заштите, креаторе здравствене политике, запослене у фармацеутској индустрији, руководиоце и остале профиле здравствених и других радника укључених, директно или индиректно у маркетинг и евалуацију здравствене заштите. Установа планира упис 48 студената.

Студенти полагањем испита стичу одређени број ЕСПБ бодова. ЕСПБ бодови су утврђени за сваки предмет према оптерећењу студената и према јединственој методологији. Број ЕСПБ је правилно утврђен према оптерећењу студената. Начин оцењивања на сваком појединачном предмету, односно изборном подручју, дефинисан је у књигама предмета. Студент кроз часове активне наставе (предавања, вежбе и других облика наставе (израда семинарског рада, стручна пракса, домаћи задатак, *on-line* форум, као и кроз студијски истраживачки рад) похађа наставу током два семестра. Расподела поена за предиспитне обавезе (максимални број 30) и завршни испит (од 70 до 100 поена) је у складу са Законом. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена: број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита.

Број наставника и сарадника одговара потребама студијског програма . На реализацији студијског програма специјалистичких академских студија – специјалиста фармације ангажовано је 24 наставника (23 са пуним радним), од чега 3 у звању редовног професора, 9 у звању ванредног професора и 12 доцента, што задовољава услове стандарда. Један наставник биран за ужу научну област Клиничка фармација, је запослен у установи са мање од 100% радног времена (процент запошљења у установи износи 90%). Такође је ангажовано 18 сарадника са пуним радним временом. Просечно оптерећење наставника по овом студијском програму је 2,07. Процент часова предавања који изводе наставници са 100% радног времена је 95, 50%. Сви ангажовани наставници су са стеченим научним називом доктора наука. Број сарадника запослених у установи са пуним радним временом износи 18. Просечно оптерећење сарадника по овом студијском програму је 2,33. За све наставнике и сараднике приложен је извод из Електронске базе података Пореске управе Републике Србије (ЕБП-ПУРС). Наставници ангажовани на овом студијском програму приликом избора у наставничко звање биран су за следеће уже научне области : интерна медицина(10), физиологија, клиничка фармација (3), хигијена и екологија (2), клиничка фармација, фармацеутска хемија (1), фармакологија и токсикологија (2), фармацеутска анализа (1), фармацеутска технологија (2). Квалификације наставног особља одговарају нивоу њихових задужења и документоване су референцама.

Величина група за предавања и вежбе одговара Допуни стандарда за акредитацију студијских програма у оквиру одређеног образовно научног поља.

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената. Установа располаже укупним простором, рачунајући и простор клиничких наставних база, од 44475,91 м². Установа је обезбедила амфитеатре, учионице, лабораторије, односно друге просторије за извођење наставе, као и библиотечки простор и читаоницу, у складу са потребама

образовног процеса. Установа је обезбедила и одговарајући радни простор за наставнике и сараднике. Обезбеђена сва техничка опрема за савремено извођење наставе.

Постоје библиотечки ресурси релевантни за извођење студијског програма. Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм броји 120 јединица. Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму броји 21 уџбеник.

Контрола квалитета спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета. Установа је за овај стандард приложила следећу документацију: Јавно публикован документ - Политика обезбеђења квалитета, Правилник о уџбеницима, Извод из Статута установе којим регулише оснивање и делокруг рада комисије за квалитет, Извештај о самовредновању сачињен 2014.год. Представници студената активно учествују у раду комисије за обезбеђење квалитета високошколске установе.

Садржај предмета је квалитетно и стручно написан. Пратећа литература је адекватна и њен обим одговара броју часова, потребама студената и у складу је са постојећим програмом. Ангажовани научни кадар, не само за образовне, већ и за уско стручне, својим образовањем и својом научном делатношћу је у довољној мери оријентисан ка проблематици предмета у оквиру којег изводе наставу. Инфраструктура образовне установе у пуној мери одговара стандардима прописаним правилником.

Поткомисија је, на основу увида у документацију студијског програма и извештаја рецензираних, утврдила да студијски програм **Специјалистичке академске студије – специјалиста фармације**, испуњава стандарде у погледу квалитета, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији, уз препоруку да Установа изврши усаглашавање података и отклони одређене недостатке у достављеној документацији, а посебно у вези испуњености стандарда 1, 2, 4, 5 и 9:

- Стандард 1. Студијски програм траје једну годину и има укупно 60 ЕСПБ, што је јасно приказано у Табели 5.1.А. Међутим, у електронском обрасцу је приказан и трећи семестар студијског програма у коме је приказано 40 осталих часова, којих нема у курикулуму студијског програма. Такође, у електронском обрасцу стоји да је просечан број часова активне наставе недељно 47,00, што се не слаже са бројем часова активне наставе датим у курикулуму, где се рачуницом добија да је укупно часова активне наставе 660, а недељно 22. Није јасна оваква дистрибуција часова и различита дужина студијског програма у овим документима.
- Стандард 2. Студијски програм је конципиран тако да истовремено покрива технике и инструменте савременог маркетинга у здравству и принципе фармакоекономије и фармакоепидемиологије, али ова основна структура својим деловима није равномерно заступљена у концепцији сврхе, као и у дефинисању циљева студијског програма. Тако се наводи: „Сврха специјалистичких академских студија- специјалиста фармације је да студенту омогући, да сагледа и дефинише одлуке и активности усмерене на остваривање циљева једне здравствене организације, при чему су њене способности и расположиви ресурси усклађени. Студент ће моћи да анализира тренутну ситуацију, формулише одговарајуће стратегије, те стратегије спроведе у дело и оцењује, модификује или мења, у зависности од потребе”, што је превише опште и не покрива целокупну структуру програма. Сврха није довољно јасно формулисана и не одражава припадност студијског програма научној, тј. стручној области - фармацеутске науке.

- Стандард 4. И у дефиницији овог стандарда, посебно у навођењу предметно-специфичних способности, не стиче се утисак да савладавањем овог студијског програма студент стиче звање Специјалиста фармације. Међутим, исходи појединих предмета, као што су Здравствена економија са фармакоекономијом и Класификациони системи у области лекова и фармакоепидемиологија су јасно наведени, па би и они требало да се нађу у компетенцијама дипломираних студената, а истовремено и у приказаној ставки 4.2. Назив и циљеви студијског програма у Додатку дипломи.
- Стандард 5. Језгро основних обавезних предмета није довољно компактно. У спецификацији Завршног рада и Стручне праксе потенцирани су основни принципи маркетинга, а у исходу Завршног рада се наводи: Тема завршног рада мора да буде у складу са циљем и исходима студијског програма, као и да се утврђује из предмета који су од непосредног значаја за обављање послова из области маркетинга у здравству. Из наведеног се може закључити да програм нема довољну припадност области - фармацеутске науке, у којој се налази према називу дипломе.
- Стандард 9. За све наставнике приложен је извод из Електронске базе података Пореске управе Републике Србије (ЕБП-ПУРС), Уговори о раду, али не и М обрасци.

Имајући у виду предлог поткомисије, заснован на испуњености стандарда за акредитацију студијског програма прописаних Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Против ове одлуке може се изјавити жалба Националном савету за високо образовање у року од 30 дана од дана пријема.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви КАПК

Координатор поткомисије/ Известилац:

Проф. др Јован Поповић, с.р.

Члан поткомисије:

Проф. др Зорана Јелић-Ивановић, с.р.

Члан поткомисије:

Проф. др Весна Кунтић, с.р.

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Бемал Долићанин